

Sygn.akt III AUa 1086/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Elżbieta Zarzecka

Sędziowie: SO del. Teresa Suchcicka (spr.)

SA Alicja Sołowińska

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 maja 2017 r. w B.

sprawy z odwołania D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji wnioskodawczyni D. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 września 2016 r. sygn. akt IV U 617/16

I. zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z 8 marca 2016 roku w ten sposób, że przyznaje D. K. prawo do emerytury począwszy od 5 marca 2016 r.;

II. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji;

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz D. K. 660 (sześćset sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 630 (sześćset trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO del. Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska

Sygn. akt III AUa 1086/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 8 marca o 2016 r. odmówił przyznania wnioskodawczyni D. K. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. 2013 r., poz. 1440), bowiem wnioskodawczyni na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodniła wymaganego piętnastoletniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy wskazał, iż jako okres pracy w warunkach szczególnych zaliczył okres pracy 13 lat, 3 miesięcy i 12 dni tj. okres od 1.07.1980 r. do 28.09.1992 r. oraz od 12.06.1995 r. do 31.03.1998 r.,

z wyłączeniem okresu pobierania zasiłków chorobowych, opiekuńczych, macierzyńskich i wychowawczych. Do tego okresu organ rentowy nie zaliczył też zatrudnienia w charakterze junaka (...) od dnia 14.09.1978 r. do 30.06.1980 r., gdyż w świadectwie pracy okres ten nie został ujęty jako okres pracy w warunkach szczególnych.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła ubezpieczona D. K. podnosząc, iż w zakwestionowanym okresie (świadczona praca jako junak (...)) świadczyła identyczną pracę (operatora maszyn włókienniczych), jak w późniejszym okresie (po 1 lipca 1980 r.), który został zaliczony przez organ rentowy do pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 8 września 2016 r. oddalił odwołanie.

Sąd ten ustalił, że D. K. w okresie od 1.07.1980 r. do 28.09.1992 r. oraz od 12.06.1995 r. do 31.03.1998 r. świadczyła pracę w warunkach szczególnych jako operator maszyn włókienniczych, a następnie laborant w (...) S.A w T.. Pracę tę świadczyła w pełnym wymiarze godzin czasu pracy. Uwzględniając okres świadczenia pracy, okres pobierania zasiłków chorobowych, opiekuńczych i macierzyńskich (z wyłączeniem okresu urlopu wychowawczego) okres pracy w warunkach szczególnych we wskazanym przedziale trwał poniżej 15 lat.

Z dalszych ustaleń Sądu wynikało, że w okresie od dnia 14.09.1978 r. do 30.06.1980 r. odwołująca świadczyła pracę w wymienionym zakładzie również w charakterze operator maszyn włókienniczych lecz jako junak (...). W tym okresie przez 2 dni w tygodniu odbywała naukę w szkole przyzakładowej i wówczas nie świadczyła pracy. Natomiast w pozostałe dni robocze świadczyła pracę po 8 godzin dziennie. Rozważając powyższy stan faktyczny Sąd I instancji uznał, że odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie. W niniejszej sprawie nie było sporne, iż odwołująca w okresie pracy od 14.09.1978 r. do 30.06.1980 r. i od 1.07.1980 r. do 28.09.1992 r. oraz od 12.06.1995 r. do 31.03.1998 r. świadczyła pracę na stanowisku „zaliczonym” do prac w warunkach szczególnych. Rozbieżności dotyczyły tego, czy w okresie 14.09.1978 r. do 30.06.1980 r. praca ta miała pełny wymiar. Sporna też pozostawała okoliczność, czy w okresach od 1.07.1980 r. do 28.09.1992 r. oraz od 12.06.1995 r. do 31.03.1998 r. uwzględnieniu do okresu pracy w warunkach szczególnych podlegają okresy nieświadczenia pracy z uwagi na korzystanie z wynagrodzenia i zasiłku chorobowego, opiekuńczego i macierzyńskiego.

Odnosząc się do ostatniej kwestii Sąd Okręgowy powołując się na ugruntowane orzecznictwo wskazał, iż zaliczeniu do warunków szczególnych podlegają okresy niezdolności do pracy, w których ubezpieczony pobiera świadczenia z ubezpieczenia społecznego (zasiłek chorobowy, zasiłek macierzyński). Reguła ta oczywiście nie dotyczy urlopu wychowawczego (por. postanowienie SN z dnia 7 maja 2013 r. II UK 7/13, wyroki z dnia 6 czerwca 2006 r., I UK 338/05 i z dnia 23 kwietnia 2013 r., I UK 561/11).

Zdaniem Sądu I instancji nawet doliczenie kwestionowanych przez organ rentowy okresów – nie prowadzi do legitymowania się wnioskodawczyni wymaganym 15 – letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych. Jedynie zaliczenie okresu pracy jako junak (...) od dnia 14.09.1978 r. do 30.06.1980 r. skutkowałoby uwzględnieniem odwołania ubezpieczonej. W zakresie tego zagadnienia Sąd podniósł, iż zgodnie z § 3 ust. 6 uchwały Nr 185 Rady Ministrów w sprawie ochotniczych hufców pracy Związku (...) z dnia 30 czerwca 1972 r. (M.P. Nr 36, poz. 199) zatrudnianie młodocianych uczestników (...) mogło nastąpić tylko z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy, i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226, z 1961 r. Nr 32, poz. 160 i z 1969 r. Nr 12, poz. 85). W świetle powyższego Sąd Okręgowy nie dał wiary twierdzenia ubezpieczonej jakoby w całym okresie, kiedy była uczniem zasadniczej szkoły zawodowej, jako junak (...), pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na stanowisku operatora maszyn włókienniczych. Zgodnie bowiem z art. 1 ustawy z dnia 02.07.1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. Nr 45, poz. 226 ze zm.) miała ona status młodocianego, gdyż młodocianymi w rozumieniu ustawy były osoby, które ukończyły 14 lat, a nie przekroczyły 18 lat życia. Według art. 13 ust. 2-3 ww. ustawy, młodocianych w wieku powyżej lat 16 obowiązywał normalny czas pracy stosowany w zakładzie pracy, jednakże do tego czasu pracy wliczało się czas doksztalcania określonego w art. 12 ust. 2 i 3 bez względu na to, czy nauka

odbywa się w godzinach pracy czy poza godzinami pracy, chociaż w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo (por. w postanowienie z 09.01.2012 r., I UK 262/11 i wyrok z 23.01.2012 r., II UK 96/11).

Mając powyższe na względzie - zdaniem Sądu I instancji - można by było ewentualnie zaliczyć odwołującej okres pracy od dnia 5.03.1979 r., tj. po ukończeniu przez nią 18 – stego roku (okres kiedy nie była już ona pracownikiem młodocianym), ale tylko w wypadku gdy praca ta miała charakter pracy w pełnym wymiarze. Zgodnie bowiem z art. 13 ust. 3 cyt. ustawy z dnia 02.07.1958 r. do czasu pracy pracownika dorosłego nie wliczało się już czasu nauki. Jednakże z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków Z. D. i J. P. wynikało, iż w całym okresie pracy jako junak (...) w dniach nauki (2 razy w tygodniu) odwołująca w ogóle nie świadczyła pracy, co wyklucza ustalenie, iż praca w warunkach szczególnych świadczona była w pełnym wymiarze. W ocenie Sądu Okręgowego nawet przy przyjęciu odmiennych twierdzeń samej ubezpieczonej w tym zakresie, iż nauka odbywała się w trybie popołudniowym 3 razy z tygodniu i wówczas gdy praca wypadła właśnie w te dni, to świadczona była na pierwszą zmianę, to i tak ustalenie to nie ma wpływu na rozstrzygnięcie. Z zeznań bowiem samej ubezpieczonej wynikało, iż w „dniach nauki” praca była świadczona krócej - około 7,6 godzin. Jest tym bardziej zrozumiałe jeśli się weźmie pod uwagę fakt, iż jak podała sama wnioskodawczyni nauka trwała około 5 – 6 godzin dziennie i biorąc pod uwagę czas przejazdu z internatu do pracy i powrotem, czas posiłku, przebrania się, odrobienia lekcji nie sposób przyjąć, aby w „dni nauki” odwołująca świadczyła pracę w wymiarze większym niż 6 godzin.

W tej sytuacji z uwagi na fakt, iż wnioskodawczyni nie legitymuje się okresem 15 lat pracy w szczególnych warunkach, Sąd Okręgowy w oparciu o powołane przepisy orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wniosła ubezpieczona D. K.. Zaskarżając wyrok w całości, zarzuciła:

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez ustalenie, że odwołująca nie legitymuje się wymaganym ustawą z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, po zaliczeniu do tego okresu okresów niezdolności do pracy, w których pobierała ona zasiłki chorobowy i macierzyński.

Mając na uwadze powyższy zarzut apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i przyznanie odwołującej prawa do emerytury oraz o zasądzenie na rzecz odwołującej kosztów procesu za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji wskazano, że odwołująca wykazała 13 lat 3 miesiące i 12 dni stażu pracy w szczególnych warunkach. Ponadto legitymuje się okresem 2 lat 1 miesiąca i 13 dni pobierania zasiłków chorobowych oraz okresem 4 miesięcy i 4 dni pobierania zasiłku macierzyńskiego. Zdaniem apelującej prawidłowe zsumowanie okresów zasiłków chorobowych z okresem korzystania z zasiłku macierzyńskiego dawało 2 lata 5 miesięcy i 17 dni. Doliczenie tego do okresu dotychczas uznanego przez organ rentowy stażu pracy (13 lat 3 miesiące i 12 dni) dawało łącznie odwołującej 15 lat 8 miesięcy i 29 dni stażu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej jest zasadna.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego okoliczności podniesione w apelacji prowadziły do uznania, że wnioskodawczyni D. K. legitymuje się wymaganym 15- letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, a więc spełnia wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, co skutkowało w rezultacie zmianą zaskarżonej decyzji z dnia 8 marca 2016 r. i zaskarżonego wyroku i przyznaniem jej prawa do emerytury od dnia 5 marca 2016 r.

Przedmiotem sporu w rozpoznawanej sprawie było prawo D. K. do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Warunki przyznania prawa do tego świadczenia określa art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 887, zwana dalej ustawą emerytalną). W świetle powołanego przepisu, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r.

przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 (tj. 60 lat), jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, a zatem na dzień 1 stycznia 1999 r. osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury tj. okres co najmniej 15 lat takiej pracy oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, czyli okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn. Warunkiem uzyskania emerytury wcześniejszej jest również nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa (art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Z powołanych wyżej przepisów jednoznacznie wynika, że wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury muszą być spełnione łącznie, a niespełnienie którejkolwiek z nich wyłącza możliwość przyznania prawa do tego świadczenia.

Mając na uwadze przesłanki warunkujące przyznanie prawa do emerytury na podstawie powyżej wskazanych przepisów, spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczona D. K. legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy w zaskarżonej decyzji uznał, iż wnioskodawczyni na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazała 13 dni 3 miesiące i 12 dni okresów pracy w szczególnych warunkach. Powyższe ustalenia w zakresie stażu pracy w szczególnych warunkach podzielił również Sąd I instancji.

Oceniając spełnienie przez D. K. spornej przesłanki zgodzić się należy z Sądem Okręgowym, iż okresy niezdolności do pracy, podczas których osoba ubezpieczona pobiera wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego z tytułu choroby i macierzyństwa (zasilek chorobowy, zasilek macierzyński) podlegają uwzględnieniu do stażu pracy w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy trafnie odwołał się w tym zakresie do ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych. Sąd Apelacyjny w pełni podziela poglądy w przytoczonych na tą okoliczność przez Sąd I instancji orzeczeniach, jednocześnie odstępując od ich szczegółowego powtarzania. Sąd Apelacyjny podkreśla jedynie, iż ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach, z dniem 1 lipca 2004 r. wprowadzono zmiany do art. 32 ustawy emerytalnej dodając ust. 1a. Zgodnie z jego brzmieniem, przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa (pkt 1). Wprowadzając zmiany pojęcia „zatrudnienia w szczególnych warunkach”, ustawodawca nie uchwalił przepisów międzyczasowych, w związku z czym, zakres stosowania art. 32 ust. 1a ustawy emerytalnej był przedmiotem skargi konstytucyjnej opartej na zarzucie jego niezgodności z art. 2 i 32 ust. 1 Konstytucji. Wyrokiem z dnia 10 lipca 2008 r. (K. 33/06, OTK-A 2008 r. Nr 6, poz. 106) Trybunał Konstytucyjny uznał za właściwą dla oceny konstytucyjności omawianego przepisu chwilę powstania prawa podmiotowego, w tym wypadku prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, oddalając zarzut, że zmiana warunków emerytalnych prowadzi do naruszenia praw nabytych. Wskazał, że oceniana zmiana może mieć zastosowanie wyłącznie na przyszłość. Tym samym, rozstrzygnięcie to należy stosować do stosunków powstałych po dniu 1 lipca 2004 r. oraz stosunków zamkniętych, zakończonych nabyciem prawa przed tym dniem. Natomiast w stosunku do pracowników, którzy nabyli prawo do emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych w okresie przed 1 lipca 2004 r., należy uwzględnić aspekt ochrony istniejących w dniu 1 lipca 2004 r. praw tymczasowych, zagwarantowanych w powołanym przepisie i prowadzących do nabycia przez nich prawa do emerytury. Sąd Najwyższy uznał art. 184 ustawy emerytalnej za samoistną podstawę prawa do emerytury w oderwaniu od chwili osiągnięcia wieku emerytalnego (tak uchwała z dnia 8 lutego 2007 r., II UZP 14/06, OSNP 2007 nr 13-14, poz. 199, wyrok dnia 18 lipca 2007 r., I UK 62/07, OSNP 2008 r. Nr 17-18, poz. 269). Sąd ten zwrócił uwagę na zastosowanie art. 184 do tych ubezpieczonych, którzy w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli pełny staż ubezpieczeniowy, w tym wymagany okres pracy w szczególnych warunkach, lecz nie osiągnęli wieku emerytalnego. W wyroku z dnia 8 lutego 2007 r. jasno wskazał, że ubezpieczeni, do których ma zastosowanie art. 184 ustawy, mogą realizować prawo do emerytury na „starych” zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego, nawet, jeżeli ten wiek osiągną po dniu 31 grudnia 2007 r. W konsekwencji, w judykaturze utrwalił się pogląd, że w art. 32 ust. 1a ustawodawca wprowadził istotną zmianę w dotychczasowym stanie prawnym, w którym nie było możliwe w drodze wykładni ustalenie zasady pomijania w okresie ubezpieczenia okresów niezdolności do pracy z powodu choroby oraz że art. 32 ust. 1 ustawy nie ma zastosowania do

oceny nabycia prawa do emerytury przed dniem 1 lipca 2004 r. (tak wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2005 r., II UK 219/04, OSNP 2005 nr 22, poz. 361 oraz II UK 215/04, OSNP 2005 r. Nr 22, poz. 360 oraz z dnia 7 lutego 2006 r., I UK 154/05). W art. 184 ustawy emerytalnej ustawodawca utrwalił sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki stażu szczególnego i ogólnego i zadeklarował ich przyszłe prawo do emerytury w wieku wcześniejszym. Przez wydanie tego przepisu nastąpił stan związania, tj. zobowiązania się przez Państwo do powstrzymania się od jakiegokolwiek ingerencji w istniejące prawo tymczasowe. Wobec tego, przewidziana w ustawie ekspektatywa prawa do emerytury nie mogła wygasnąć na skutek nowej regulacji ustalania stażu zatrudnienia w warunkach szczególnych. Gwarancji przyszłego prawa do emerytury złożonej wobec osób, o których mowa w art. 184 ustawy, ustawodawca nie mógł już naruszyć przez ustalenie innego sposobu wyliczenia ich stażu ubezpieczenia. Wykazanie w dniu 1 stycznia 1999 r. określonego w art. 184 ustawy okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1, obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 r. (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 13 lipca 2011 r., I UK 12/11).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego rację ma jednak skarżąca podnosząc, iż Sąd Okręgowy błędnie przyjął, iż nawet zaliczenie okresów pobierania przez D. K. wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego nie spowodują spełnienia przez nią przesłanki legitymowania się wymaganym 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach. Prawidłowe sumowanie tych spornych okresów z dotychczas uwzględnionym przez organ rentowy stażem pracy w szczególnych warunkach prowadzi do odmiennego wniosku. Z informacji organu rentowego z dnia 6.05.2016 r. (k. 22) wynika, iż D. K. przebywała na urlopie macierzyńskim w okresie od 7.02.1992 r. do 11.06.1992 r. (4 miesiące i 4 dni). Z kolei łączny okres pobierania przez odwołującą wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy oraz pobierania zasiłku chorobowego podczas trwania stosunku pracy wyniósł 2 lata, 5 miesięcy i 17 dni. Zatem jak trafnie wskazuje apelacja, łączna suma tych okresów wyniosła 2 lata 5 miesięcy i 17 dni. Przy czym warto zauważyć, że z zaświadczenia z dnia 12.12.2012 r. wystawionego przez pracodawcę odwołującej tj. (...) S.A. w S. (k. 8-9 akt ZUS dotyczących kapitału początkowego) wynika, iż w okresie podlegającym zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach D. K. bezspornie pobierała łącznie zasiłek macierzyński, wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy z powodu choroby i zasiłek chorobowy przez okres 652 dni, co dawało 1 rok, 11 miesięcy i 22 dni.

Organ rentowy ustalił staż pracy w szczególnych warunkach na 13 lata 3 miesiące i 12 dni, to doliczając do niego łączny okres wynikający z wyliczeń organu rentowego, tj. 2 lata 5 miesięcy i 17 dni, bądź też nawet powyżej wskazany bezsporny okres w wymiarze 1 rok, 11 miesięcy i 22 dni staż pracy odwołującej się w warunkach szczególnych przekroczy 15 lat. W pierwszym przypadku będzie to 15 lat, 8 miesięcy i 29 dni, w drugim 15 lat, 2 miesiące i 4 dni. W ocenie Sądu Apelacyjnego spełnienie przez D. K. przesłanki 15 lat pracy w warunkach szczególnych powodowało, iż nie było już potrzeby oceny charakteru pracy odwołującej w okresie od dnia 14.09.1978 r. do 30.06.1980 r. w „E. „S.A w T. jako junak (...) pod kątem ewentualnego zaliczenia tego okresu do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Apelacyjny uznał, że D. K. spełniła wszystkie przesłanki określonych art. 184 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, i przyznał jej prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 5 marca 2016 r., tj. od dnia osiągnięcia przez wnioskodawczynię wieku 55 lat, czyli od daty spełnienia ostatniej przesłanki niezbędnej do przyznania prawa do tego świadczenia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego organ rentowy na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności w sprawie niezbędnej do wydania decyzji w przedmiocie przyznania D. K. prawa do wcześniejszej emerytury. Mając bowiem na uwadze ugruntowane orzecznictwo sądowe w zakresie zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych, okresów pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, okresów pobierania zasiłku chorobowego i macierzyńskiego organ rentowy powinien z urzędu zaliczyć D. K. powyżej wymienione okresy do stażu pracy w warunkach szczególnych. Zatem należało uznać, iż organ rentowy dysponował wystarczającym materiałem

dowodowym niezbędnym do ustalenia, iż odwołująca spełnia wszystkie przesłanki (w tym 15 lat pracy w warunkach szczególnych) niezbędne do przyznania jej wcześniejszej emerytury.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt I sentencji wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zaś jak w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

O kosztach postępowania Sąd Apelacyjny orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Organ rentowy przegrał sprawę i w związku z tym winien zwrócić odwołującej poniesione przez nią w sprawie koszty procesu. Na koszty postępowania apelacyjnego złożyła się opłata od apelacji w wysokości 30 zł – pkt III sentencji wyroku oraz koszty zastępstwa procesowego za obie instancje (łącznie 630 zł). Podstawę ustalenia wysokości kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję stanowił § 9 pkt 2 i § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za adwokackie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

SSO del. Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska